

La clau del projecte: com editar llibres i revistes amb criteris mediambientals

Una seixantena de persones, representants d'empreses i entitats, aposten per a l'ecoedició de llibres i revistes amb criteris de respecte al medi ambient

- El tres partners del projecte Greening Books van presentar dijous 21 de juny a la seu de les institucions europees una aplicació web que permetrà calcular i comunicar a través d'una ecoetiqueta el comportament ambiental de llibres i revistes
- Empreses del sector de les arts gràfiques, papereres, editorials, universitats i entitats van participar en un ric debat sobre la importància de conscienciar tots els actors en la incorporació de criteris de sostenibilitat

Una seixantena de persones, representants d'empreses, entitats i món de la recerca van reunir-se dijous 21 de juny a la seu de les institucions europees per conèixer i debatre els Avenços del programa LIFE+ [Greening Books](#), un projecte europeu basat en l'ecoedició, la millora ambiental de llibres i revistes a partir de criteris de sostenibilitat.

Les dues estrelles de la jornada van ser, d'una banda, la presentació d'una **aplicació informàtica** –que funcionarà com a declaració ambiental de producte- útil per a dissenyadors/es, editors/es i impressors/es, ja que podran calcular i comunicar l'impacte ambiental dels seus llibres; de l'altra, un **interessant parlament d'aportacions** dels i les assistents, centrat en la importància de treballar en la conscienciació de tots els actors del procés productiu d'una publicació (des de papereres, materials, disseny, producció, consumidors/es) a l'hora de prioritzar els criteris de sostenibilitat, vinculant-los amb la competitivitat.

L'ecoedició en el context de Rio+20

Mark Jeffery, de la Representació de la Comissió Europea a Barcelona, va obrir el bloc de benvinguda amb un recordatori de la important funció dels programes LIFE+ europeus. Malgrat s'està en un moment de discussió dels pressupostos, va confiar que es renovarien aquests programes.

El context de la Cimera [Rio+20](#) va marcar la intervenció del Director del Consell per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS), **Arnau Queralt**, per qui **“no hi ha altra opció que l'ecoedició”**. A Rio+20 es demostra que la societat civil i les empreses estan treballant per la sostenibilitat, va dir, i que l'única economia eficient és la que té en compte aquest paràmetre. En la mateixa línia, el Director de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, **Salvador Samitier**, va valorar la cimera internacional com a espai per debatre **“en quin model econòmic creiem”**. A Catalunya, va recordar que s'acaba d'iniciar el procés per a l'aprovació de la Llei del canvi climàtic.

Presentació de Greening Books fins a l'eina informàtica

L'anàlisi del procés productiu

Els tres partners del projecte europeu van exposar tot seguit els avenços del mateix. Després d'una breu contextualització dels projectes LIFE+ aprovats (1992-2010), **Carme Hidalgo**, del [Centre Tecnològic Leitat](#) va fer resum de l'Anàlisi del Cicle de vida realitzat a la primera fase del projecte, consistent a analitzar l'impacte de la publicació d'un llibre i una revista. Alguns dels resultats que va donar van ser, per exemple, que gairebé la meitat de l'impacte de CO2 prové de les primeres matèries en el procés productiu de les publicacions o que un llibre elaborat amb paper reciclat té un estalvi del 32%; per aquest motiu, cal tenir en compte els criteris mediambientals en l'elecció dels materials (paper, sobretot, i també tinta).

Bones pràctiques i una bona nova, l'aprovació de l'ecolabel de paper imprès

Àngel Panyella, d'El [Tinter](#), va completar-ho amb les deu pràctiques detectades que contribueixen a una **bona edició** de les publicacions. “Els deu manaments” abracen des de les pròpies empreses implicades en el projecte, que haurien de tenir sistemes de gestió ambiental, els papers i tintes escollides (amb certificacions, en el primer pas o d'origen vegetal, en el segon), el format, l'ús de l'**ecodisseny** que implica “**estalviar energies en tot el procés**”, així com tenir en compte altres fases del cicle vital del llibre, com ara la distribució –i ajustar al màxim la demanda- o abordar la gestió del residu. Panyella va finalitzar la seva intervenció amb un anunci, la Unió Europea ha aprovat l'**ecolabel de paper imprès**, de la qual es publicaran els criteris ecològics al setembre.

L'aplicació informàtica, una declaració ambiental de producte

La BookDAPer o aplicació informàtica de Greening Books es va donar a conèixer de la mà de **Julio Rodrigo**, de l'empresa que l'està desenvolupant, [Simppl](#). Funcionarà, va dir Rodrigo, com una “**declaració ambiental de producte simplificada, per contribuir a la transferència ambiental**”. L'eina informàtica, que parteix de la feina realitzada en l'ACV i les bones pràctiques, serà útil per a empreses d'edició, disseny i impressió, unes perquè podran generar una **ecoetiqueta** dels seus llibres i revistes que els permeti comunicar l'impacte ambiental als i les seves consumidores, i les altres perquè podran ser esmentades com a proveïdores de les primeres (per exemple, una impremta certificada amb la UNE 150301).

El representant de Simpple va mostrar el funcionament de l'aplicació web i els camps que haurà d'omplir l'empresa interessada (dades de la publicació, gestió ambiental, materials, bones pràctiques, motxilla ecològica) per obtenir l'ecoetiqueta, un contingut que estarà controlat per l'equip de verificació del sistema BookDAPer “**per garantir la veracitat i correcció de la informació declarada**”, va afegir Rodrigo. El llançament oficial de l'eina es farà a final d'any.

Un esforç de conscienciació

En el torn del parlament amb empreses, entitats i organitzacions que treballen vinculades a l'**ecoedició** i l'**ecodisseny**, el periodista **Jordi Bigues** va posar als assistents la mateixa pregunta: **Per què han donat suport al projecte Greening Books i què n'esperen?** A més de les nombroses **felicitacions** i desigs d'èxit per al projecte, una de les peticions que van fer les organitzacions va ser la necessitat d'enfortir la conscienciació de tots/es els actors implicats en el procés d'ecoedició de publicacions.

- En l'apartat dedicat al **paper** van parlar dues representants de les papereres Stora Enso i d'Unión Papelera, a més d'Ecoreciclat i El Tinter, que van fer referència a l'acte que s'està preparant a l'octubre amb FSC (Forest Stewardship Council) Espanya.

- Les **certificacions** van ser abordades per una representant d'AENOR – Associació Espanyola de Normalització i Certificació i el president del Club EMAS.
- Institucions com ara el Consell per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya (CADS) o la Diputació de Barcelona, com a **administració**, van aportar la seva visió sobre la incorporació dels criteris ambientals en les seves publicacions.
- Un sector clau en aquest projecte són les **impresmes**, per això van participar al Parlament les empreses Cevagraf i Novoprint.
- L'àmbit dedicat a l'**ecodisseny** va comptar amb la visió d'un dels dissenyadors d'El Tinter i amb un representant d'EcoConcern.
- El parlament va comptar amb quatre aportacions **d'editorials** diverses: des de Random House Mondadori; Proteus; o bé La Page Comunicació Visual i Pol-len Edicions, dues editorials que s'han unit recentment per presentar un llibre que parla precisament del món de la impressió, el conte **L'Errata**.
- La Fundació Empresa i Clima, Triodos Bank i l'associació Acció Natura van tancar el parlament amb aportacions molt valuoses i recomanacions per al projecte Greening Books.

La Cap del Servei de Qualificació Ambiental del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, **Maria José Sarrias**, va tancar l'acte mostrant, en nom del Departament, el seu suport a una iniciativa com aquesta en un moment en que calen iniciatives per impulsar l'economia i la sostenibilitat; alhora, va dir que dins de les atribucions de la Generalitat de Catalunya hi ha l'impuls de l'ecoetiqueta europea Ecolabel. Emmarcant-ho en l'ecoetiqueta de Greening Books, Sarrias va encoratjar aquest tipus d'iniciativa, de caràcter privat però amb la col·laboració d'actors socials, una eina "**donada per bona pel consumidor/a**". Finalment, va lloar el format de l'acte, que va permetre escoltar moltes de les persones i entitats de la cadena de valor del llibre, en aquest cas, de l'ecoedició.

Greening Books és un projecte cofinançat per la Comissió Europea [LIFE+2009ENV/ES/000457] i que finalitzarà al 2013.

Més informació: www.greeningbooks.eu